

kort Aaremaal og med en officøs Forklaring om, at deres Udstedelse just nu havde det Formaal at give Lovgivningsmagten Lejlighed, Tid og Ro til en sindig Overvejelse af den rette Ordning af Teaterforholdene, kunne under ingen Omstændigheder være til Hinder for en rationel Ordning af Teaterforholdene i Danmark. Mod dette System af ministeriel Vilkaarlighed, at Tilfældighed, at BortgIVEN af Rettigheder som Gunstbevisninger, satte Forslagsstillerne deres rationelle, klare System i Næringsfriheden i Henhold til Grundloven gennemført ogsaa paa dette Omraade, fordi Forslagstillerne hverken tidligere eller efter Diskussionerne i dette Ting i forrige Rigsdagsamling have kunnet overbevise sig om, at der her bør være Indskrænkninger ud over den Indskrænkning, som det almindelige Vel paabyder. Altsaa vi staa paa det Standpunkt, at det er dem, som modsætte sig Næringsfriheden paa dette Omraade, der have Bevisbyrden, ikke os som fremsætte Forslag derom. Men vi staa fremdeles paa dette Standpunkt, at ikke blot er den negative Sandhed paa vor Side, men ogsaa den positive. Vi tro, at Friheden er et Gode, et Gode for Samfundet, et Gode for det aandelige Livs Udvikling i vort Fædreland, vi tro, at den dramatiske Kunst fremmes bedst og vokser bedst i Frihed. Jeg maa maaske hentyde til en lille Diskussion, som fandt Sted ved Slutningen af 1ste Behandling af vort Lovforslag i forrige Rigsdagsamling mellem det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) og det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer). Det var om Gøglet. Begge de to ærede Medlemmer vare lige stærke til at udtale deres Uvilje mod Gøglet, og under denne Iver kom det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer) til at bruge nogle meget stygge Ord, som vakte fortjent Misbilligelse ogsaa fra den højtærede Kultusministers Side. Jeg skal ikke komme tilbage dertil, det er ikke det, jeg sigter paa, men jeg vilde gerne lægge et godt Ord ind for det, som man kalder Gøglet. Det er nemlig min Mening, at det just er af Gøglet, at den dramatiske Kunst i Virkeligheden gror. Den dramatiske Kunst vokser sig ikke stærk paa Hofteatre eller statsunderstøttede Anstalter, det er noget, som baade Regeringen og Rigsdagen ere alt for tilbøjelige til at tro, at det, *vi* gøre for Kunsten og Litteraturen, er det, Litteraturen trives og lever paa. Nej, nej, Litteraturen vokser og gror af sig selv, og den gror bedst i

Frihed. Af de Bander af temmelig underlige Kumpaner, der drog om i det gamle Grækenland med vinbærmebesmurt Ansigter, med utugtige Emblemer, syngende ret tvivlsomme Sange til Vingudens Ære, af disse Bander udsprang det Drama, Aeschylus' Drama, som vel er det højeste, det dybeste, som den verdslige Kultur overhovedet har frembragt. Det Publikum, som saa paa de engelske Bjørnetrækkeres Kunster, paa Bajadernes Narrestreger, det Publikum blev den nødvendige Sangbund for det, der blev Shakespeares Kunst, og selv den regelrette Molières Frembringelser have deres sikre, deres utvivlsomme Rod i Fjællebodsløjerne, i Seinekajens let optømrede Telte og Træskure. Og selv hos os er jo det samme Tilfældet. Holberg har jo ikke skrevet som statsunderstøttet Forfatter paa en statsdræven Scene, nej, ingenlunde, og selv i vor Tid tør jeg vel sige, at det, der er blivende Livskraft i, Hostrups Produktion, er en Følge, en Frugt af, at hans Stykker ere blevne til som fri Scener paa en fri Scene. Vi maa ikke overvurdere den Betydning, vort kongelige Teater har, og vi maa ikke overvurdere Betydningen af den Litteratur, som Aarhundrederne have skabt. Naar vi ville pleje den dramatiske Kunst, naar vi have Sans for Poesiens Udvikling ogsaa paa dette Omraade i vort Fædreland, naar vi have Tro paa den og Lyst til at virke derfor, og vi have en Smule Begejstring i os for Sagen, maa vi stole paa Friheden, og det er den, vi først og fremmest maa appellere til. Paa samme Maade, som det ærede Medlem for Slagelse (Køedt) forleden Dag sagde til os, at en gammel Handelsstands-Deputation havde sagt til Ministeren, da han spurgte, hvad han skulde gøre for dem: Ingen Ting, lad os blot faa Lov til at passe os sely, paa samme Maade tror jeg, at den dramatiske Kunsts Udøvere i Virkeligheden, naar de skulde sige deres oprigtige Mening eller forstod deres rette Tarv, vilde sige til Kultusministeren, eller hvem det nu er, der har med Varetagelsen af disse Sager at gøre: Ingen Ting, lad os blot skøtte vore egne Sager! Det er de Grundsatninger, vort Lovforslag er bygget paa, og det er ud fra denne Aand, jeg anbefaler Lovforslaget til Folketingets Velvilje.

Meyer: Da dette Lovforslag tidligere har foreligget, falder det mig ikke ind uførlig at udtale mig om min Opfattelse af Teaterforholdene. Den Stilling, mit Parti og jeg i den Henseende indtage, er i